

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. június 28. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A kisebb kárt okozó csalás vétsége és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. október 27. napján kihirdetett Kb.I.6/2016/16/I. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 100 (száz) napi tétel, napi tételenként 1.000,- (egyezer) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A 100.000,- (százezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni, melynek során egy napi tétel összege helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Indokolás:

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. október 27. napján kihirdetett Kb.I.6/2016/16/I. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk. 235. § (1) bekezdésébe ütköző közúti baleset gondatlan okozásának vétségében, ezért 100 napi tétel, napi tételenként 1.500 forint, összesen 150.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 5 hónapi részletfizetést engedélyezett. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. Ellenben a vádlottat az ellene a Btk. 373. § (2) bekezdés a./ pontjába ütköző csalás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Az elsőfokú bíróság kötelezte a vádlottat 105.682 forint büntügyi költség megfizetésére, míg a fennmaradó 43.975 forint költséggel kapcsolatban megállapította, hogy azt az állam viseli.

A tárgyaláson a katonai ügyész az ítélet felmentő rendelkezése ellen jelentett be fellebbezést a vád tárgyává tett vagyon elleni bűncselekményben történő bűnösség megállapítása, ennek következtében halmazati büntetés kiszabása érdekében. A vádlott és védője egyaránt enyhítés érdekében fellebbeztek.

A katonai ügyész előterjesztette fellebbezése részletes írásbeli indokolását, amelyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlottat mondja ki bűnösnek a közúti baleset gondatlan okozásának vétsége mellett kisebb kárt okozó csalás vétségében is, és a vádlottat halmazati büntetésül ítélje határozott ideig tartó fogházbüntetésre, de a szabadságvesztés végrehajtását próbaidőre függessze fel. Indítványt tett továbbá pénzbüntetés kiszabására, és a teljes büntügyi költség megfizetésére való kötelezésre. A katonai ügyész kifejtette,

hogy az elsőfokú ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés d./ pontja alapján megalapozatlan, a bíróság tényről tényre helytelenül következtetett. Álláspontja szerint a vádlott anyagi haszonszerzés érdekében tévedésbe ejtette **sértett-1-t** a Suzuki autójának javíttatásával kapcsolatban. Kifejtette, hogy legalább 90.000 forintot átvett az autó javíttatására, azonban tévedésbe ejtette a sértettet, mivel 2015. március 15-re ígérte, hogy elkészül a javítás, azonban a szervizben pénz átadása hiányában a javításhoz hozzá sem fogtak. A vádlott az általa átvett 90.000 forintból egyáltalán nem fordított a sértett gépkocsijának javíttatására, ellenben ebben az időben javíttatta és helyeztette forgalomba a saját autóját.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1130/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn. Kifejtette azon álláspontját, hogy a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdés a./ pontja alapján felderítetlen. A vádlott elismerte, hogy a sértett Suzuki autójának javítására pénzt vett át, 90.000 forint átvételét nem vitatta. **tanú1** ügyvéd szerint a sértett részéről átadott mintegy 140.000 forintos összeg állt a vádlott rendelkezésére a felújítás megkezdésére, melyből 90.000 forintot fizetett vissza. Pénzt a szerelőnek a vádlott sohasem adott, de 120.000 forintért saját autóját megjavíttatta és levizsgáztatta. Ezeket a körülményeket azonban nem vette figyelembe a bíróság, pedig ezek a tények a bűncselekmény elkövetésének irányába mutatnak. A tényállás hiányosságai azonban a másodfokú eljárásban nem küszöbölhetőek ki, továbbá az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségét sem teljesítette, ezért a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség arra tett indítványt, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 376. § (1) bekezdése, továbbá figyelemmel a Be. 351. § (2) bekezdés a./ pontjára, valamint a Be. 375. § (1) bekezdése alapján - tekintettel a Be. 373. § (1) bekezdés III/a. pontjára - helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására. Indítványozta továbbá, hogy a Fővárosi Ítéltábla rendelje el a Be. 378. § (2) bekezdése alapján, hogy a megismételt eljárást a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa folytassa le.

A védő előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben indítványozta figyelembe venni nyomatékos enyhítő körülményként, hogy a vádlott egyedül neveli közös, illetve felesége első házasságából származó gyermekét. Enyhítő körülményként kérte értékelni, hogy a vádlottnak a katonai ügyészség mulasztása miatt nem volt lehetősége közvetítői eljárást kérni, mivel a nyomozás során eljáró katonai ügyész elfelejtette erre nyilatkoztatni a vádlottat és a sértettet. Ezen túlmenően további enyhítő körülményként kérte figyelembe venni a bekövetkezett időmúlást. A védő reflektált a másodfokú ügyészi indítványra. Kifejtette, hogy az elsőfokú katonai tanács igen részletekbe menő, alapos bizonyítást folytatott le, majd ítéletében megfelelő részletességgel és a logika szabályainak megfelelően értékelte az általa megismert bizonyítékokat. Utalt arra, hogy az elsőfokú ügyészség fellebbezése felülmérlegelésre irányul. A másodfokú ügyészség indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság minden szóba jöhető bizonyítékot megvizsgált és értékelt, így indokolatlan és értelmetlen lenne az ítélet hatályon kívül helyezéséről dönten. Hangsúlyozta, hogy a vádlott 90.000 forint átvételét elismerte, de azt vissza is adta. Az előzőekben foglaltakra figyelemmel a védő enyhébb büntetés kiszabására, vagy intézkedés alkalmazására tett indítványt.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban írt indítványt kiegészítéssel tartotta fenn. Elsődlegesen fenntartotta a megalapozatlanságra, felderítetlenségre, valamint indokolási kötelezettség elmulasztására figyelemmel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát azzal a módosítással, hogy nem indokolt másik törvényszék katonai tanácsának kijelölése a megismételt eljárásra vonatkozóan. Másodsorban az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés enyhítésére is lehetőséget látott. A védő írásbeli beadványával kapcsolatban utalt arra, hogy az elsőfokú katonai tanács megfelelő súllyal értékelte a két gyermek tartását. Kifejtette, hogy valóban elmaradt a

nyomozás során a közvetítői eljárás megnyitása, azonban megállapítható, hogy a vádlott terhére rótt bűncselekmények közül nem a közlekedési bűncselekmény a meghatározó, így a nyomozás során eljáró ügyész terhére ez nem róható fel. Utalt arra, hogy a jelen eljárásban az időmúlás igazán nyomatékos enyhítő körülmény nem lehet.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbezését, valamint az annak írásbeli indokolásában foglaltakat változatlanul fenntartotta. Indítványozta, hogy a másodfokú katonai tanács az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva enyhébb pénzbüntetést szabjon ki, vagy intézkedést alkalmazzon védencével szemben. Kifejtette azon álláspontját, hogy a család vétsége tekintetében a bizonyítottság hiányában történő felmentés a megfelelő döntés. Az elsőfokú katonai tanács igen körültekintő, alapos bizonyítási eljárást folytatott le. Egyenként és összességében is értékelte az általa megismert bizonyítékokat. Ennek alapján történt a tényállás megállapítása. Álláspontja szerint az ítélet hatályon kívül helyezésétől további eredmény nem várható, és nem lehetne iránymutatást adni a megismételt eljárásra vonatkozóan. A másodfokú bíróság kötelezettsége pedig, hogy ilyen esetben az elsőfokú ítéletben rögzített tényállás alapul-vételével járjon el. A figyelembe vehető enyhítő körülmények körében nyomatékosan kérte értékelni azt, hogy a vádlott két kiskorú gyermeket nevel, akik közül az egyik felesége korábbi házasságából származik. Utalt arra, hogy a katonai büntetőeljárásban az itt bekövetkezett időmúlás már jelentősnek számít. Hivatkozott továbbá arra, hogy védence elesett a közvetítői eljárás lehetőségétől a katonai ügyész mulasztására figyelemmel. Iratismertetés után a katonai ügyész még elterelhette volna az ügyet, de ezt nem tette meg. A katonai bíró megnyitotta ezt a lehetőséget, de a sértett már nem járult hozzá, mivel azt akarta, hogy az eljárás minél előbb befejeződjön.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által előadottakhoz. Kifejtette, hogy az eljárás során is tanult a cselekményéből, folyamatosan formálódott a személyisége. Parancsnokai bíznak benne, épp a rendkívül megromlott anyagi körülményeire és a két gyermek tartására figyelemmel határmenti szolgáltatásokat vállal. Utalt arra, hogy **sértett1** az elsőfokú ítélet után sem indított polgári pert vele szemben, nyilvánvalóan nem érzi, hogy igaza lenne. Végül kérte, hogy folytathassa a katonai pályáját.

A katonai ügyész, a vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A bűnösség megállapítására irányuló katonai ügyészi fellebbezés, illetve a hatályon kívül helyezésre irányuló másodfokú ügyészi indítvány nem alapos.

A család vétsége esetében az elsőfokú katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadta a terhére rótt vagyon elleni bűncselekmény elkövetését. Védekezést terjesztett elő, mely szerint szándékában állt **sértett1** autóját megjavíttatni, de az utóbb megváltozott körülményekre figyelemmel arra már nem volt lehetőség, ezért a **sértett-1**-től átvett 90.000 forintot visszajutatta.

A I. tényállási pontban írt cselekmény kapcsán az elsőfokú katonai tanács igen részletes és alapos bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során kihallgatta a sértettet, nagyszámú tanút, és ismertette a rendelkezésére álló és releváns okirati bizonyítékokat. Az elsőfokú bíróság ítélete 4. oldal 2. bekezdésétől a 7. oldal utolsó előtti bekezdéséig értékelte a megismert bizonyítékokat, és nem tévedett, amikor megállapította, hogy a vádlott részéről a haszonszerzési célzat kétséget kizáró

módon nem volt megállapítható. Nem csupán a vádlott, de a sértetti oldalon szereplő **sértett1**, az ő családtagjai, a vádlott és a sértett jogügyletei során eljáró **tanú1** ügyvéd egyaránt arról számoltak be, hogy a vádlott és a sértett, valamint a sértett fia között több olyan ügylet történt, amelyek egymásra figyelemmel köttettek, az egyik megvalósulása a másik hatályosulásának feltétele volt, továbbá anyagi értelemben egymásba beszámíthatóak voltak. A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa ítélete 6. oldal 5. bekezdésében külön hivatkozott a releváns okirati bizonyítékokra, így azokra amelyek a garázs adás-vételével kapcsolatosak, illetve arra, amelyben **sértett1** elismerte, hogy a vádlottól 90.000 forintot átvette, és további igénye vele szemben nincs. Az elsőfokú bírósági tárgyaláson ismertetésre került nyomozati iratok 151. naplószáma alatti megállapodás egyértelműen igazolja, hogy a vádlott és a sértett között több, különböző szerződési szolgáltatásra vonatkozó megállapodás született, amelyek azonban egymásra figyelemmel köttettek, illetve már a megállapodás szerint is egymásba beszámíthatóak voltak. Az iratok között 317. nsz. alatt van a sértett nyilatkozata, hogy a vádlott a tartozását kiegyenlítette vele szemben.

Megállapítható ugyanakkor az is, hogy a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában a felderítetlenséget megalapozóként hivatkozott ténybeli hiányosságok (Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.1130/2016/1. 1. oldal utolsó 3. bekezdése) túlnyomórészt szerepelnek az elsőfokú ítélet I. tényállási pontjában. Azt valóban nem tartalmazza a történeti tényállás, hogy a vádlott 2014. decemberében a saját gépkocsiját javíttatta és műszaki vizsgára készítette fel **tanú2** autószerelő műhelyében, azonban erre utalás a vádiratban sem található.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a katonai ügyész fellebbezésében új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott. Megállapítható ugyanakkor az is, hogy a másodfokú ügyészségnek a tényállás felderítetlenségére, megalapozatlanságra történő hivatkozása nem alapos. Az elsőfokú katonai tanács igen részletes, körültekintő bizonyítást folytatott le, és részletesen beszámolt a bizonyítékok értékeléséről, tehát a hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbviteli főügyészségi indítvány eredményre nem vezethetett.

A közlekedési bűncselekmény tekintetében a vádlott a tárgyaláson mind a tényekre, mind a bűnösségére kiterjedő, teljes körű beismerő vallomást tett. Az elsőfokú katonai tanács a tényállást a vádlott beismerő vallomása, a tárgyaláson kihallgatott sértett tanúk, a helyszínelő rendőr tanú vallomásai, az igazságügyi orvosszakértői vélemény, az igazságügyi műszaki szakértő véleménye, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok egymással összhangban álló, egymást alátámasztó bizonyítékok alapján állapította meg.

A másodfokú katonai tanács észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének II. tényállási pontja nem tartalmazza pontosan a baleset helyszínét és a közlekedési feltételeket, kisebb részben hiányos. A másodfokú katonai tanács a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a rendelkezésre álló helyszínelésről készült jegyzőkönyv (nyomozati iratok 44/A.) figyelemmel a II. tényállási pont 2. mondatát a következőkkel egészíti ki, hogy „Ennek során egy kanyargós útszakaszon a 10+450-es jobb oldali méterszelvényénél, nedves úton, borult időben, nappali fényben egy erősen balra ívelő útkanyarban áttért a menetirány szerinti záróvonallal is védett bal oldali forgalmi sávba, és ott nekiütközött a vele szemben szabályosan közlekedő ... forgalmi rendszámú Opel Astra típusú személygépkocsinak, melyet **sértett2** ... lakos vezetett.”

Ezen túlmenően a másodfokú katonai tanács a vádlott nyilatkozata alapján a tényállást a személyi körülményeit illetően annyiban egészíti ki, hogy „A vádlott jelenleg a ... állományában teljesít szolgálatot, mint kiképző. Havi nettó jövedelme 186.000 forint, melyből a banki levonások után megélhetésre mintegy 80-85.000 forint marad. A vádlott és felesége között a házasság felbontására irányuló per van folyamatban, júliusban várható a házasság felbontása. A vádlott 2004. óta rendelkezik „B” kategóriára érvényes járművezetői engedéllyel, eddig kb. 6-700.000 km-t vezetett balesetmentesen.”

Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú katonai tanács által a vádlott személyi körülményei, valamint a II. tényállási pont tekintetében kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor az általa lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján a vádlottat az ellene a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő csalás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Megállapítható ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság a felmentés jogcímével kapcsolatban ítélete 7. oldal alulról 2. bekezdésében félreérthetően fogalmazta meg az álláspontját, míg ítélete 8. oldalán a felmentés jogcímeként egyértelműen a bebizonyítottság hiányát jelölte meg. A másodfokú katonai tanács is rögzíti, hogy az elsőfokú ítélet 8. oldala tartalmazza helyesen a felmentés jogcímét, tehát az a Be. 331. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Be. 6. § (3) bekezdés b./ pontjában írtakra, bizonyítottság hiányában tekinti felmentettnek a vádlottat az ellene csalás vétsége miatt emelt vád alól.

A II. tényállási pont tekintetében az elsőfokú katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor **vádlott** bűnösségét a Btk. 235. § (1) bekezdésébe ütköző közúti baleset gondatlan okozásának vétségében megállapította. Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a vádlott által megszegett KRESZ szabályokat, és helyesen vont abból következtetést. A vádlott KRESZ szabályszegése, a bekövetkezett baleset és a sértett 8 napon túl gyógyuló sérülése között közvetlen ok-okozati összefüggés állapítható meg.

A vádlottnak és védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság alapvetően helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, azonban a vádlott esetében a büntetett előéletet súlyosító körülményként nem lehet értékelni, esetében pusztán azt lehet figyelembe venni, hogy korábban már összeütközésbe került a törvénnyel. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a vádlott javára jelentkező nagyobb számú és jelentős súlyú enyhítő körülményre figyelemmel lehetőséget látott vele szemben pénzbüntetés kiszabására. A másodfokú katonai tanács ebben a tekintetben az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását annyiban egészíti ki, hogy a pénzbüntetés kiszabásának lehetősége a Btk. 33. § (4) bekezdésén alapszik.

A törvényszék katonai tanácsa a büntetés kiszabása során a cselekmény tárgyi súlyával összhangban állapította meg a napi tételek számát, azonban tévedett, amikor a két kiskorú gyermeket egyedül nevelő, havi 80-85.000 forint tényleges jövedelemmel rendelkező vádlott esetében a napiétel összegét 1.500 forintban határozta meg. Ezért a másodfokú katonai tanács az elsőfokú bíróság

ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 100 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre enyhítette a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdései alapján. A Btk. 51. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a 100.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. június 28.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. előadó bíró,
Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. június 28.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke